

Vastaus 8.12.2025 tehtyyn aluevaltuustoaloitteeseen Asiakasmaksut (Tuominen)

Aluehallitus 11.05.2026 § 95

Valmistelija

Talouspalvelupäällikkö Pia Hyttinen puh. 040 359 6582 ja sosiaali- ja integraatiojohtaja Marika Huupponen p. 040 359 7659

Lotta Tuominen/ Vasemmistoliiton valtuustoryhmä on tehnyt aloitteen, että Etelä-Savon hyvinvointialue laatisi asiakirjan nimeltä "Sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksujen alentamisen ja perimättä jättämisen perusteet". Tämän tulisi sisältää yhdenmukaiset perusteet asiakasmaksujen alentamiseksi ja perimättä jättämiseksi niin sosiaali- kuin terveydenhuollossa. Asiakirjasta tulisi julkaista myös selkokielineen versio. Aluehallitus on päättänyt siirtää asiakasmaksujen perimättä jättämistä, alentamista ja saatavien poistamista koskevan toimivallan nimetyille viranhaltijoille päätöksellään 9.3.2023 §.

Etelä-Savon hyvinvointialueen toimialoilta on koottu aloitteen johdosta poikkihallinnollinen työryhmä, joka on tarkastellut asiakasmaksuohjeiden kokonaisuutta kevään 2026 aikana. Työryhmän jäsenet koottiin talouspalveluista, ikäihmisten palveluista, mielenterveys- ja riippuvuuksien palveluista, terveydenhuollosta ja vammaispalveluista. Työryhmä on arvioinut sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksujen alentamisesta ja perimättä jättämisestä laadittuja ohjeita. Ohjeet on julkaistu palvelutehtävittäin Etelä-Savon hyvinvointialueen verkkosivuilla <https://etelasavonha.fi/asiakkaan-opas/asiakas-ja-potilasmaksut/>.

Eri palvelutehtävien ohjeita päädyttiin yhdenmukaistamaan ja tarkastelemaan muun muassa otsikointia, ohjeita ja hakemuksia. Sosiaalihuollossa vammaispalveluilla, mielenterveys- ja päihdepalveluilla sekä ikääntyneiden palveluilla on ollut kullakin omat käytänteensä, liitevaatimuksensa ja lomakkeensa maksun alentamisen tai perimättä jättämisen hakemiseksi. Työryhmä on päättänyt, että yhtenäisten ohjeiden laatiminen ei ole lähtökohtaisesti tarkoituksenmukaista, sillä eri palveluissa olevien asiakkaiden asiakasmaksuissa on eroavaisuuksia (muun muassa tasasuuruiset ja tulosidonnaiset maksut). Maksut eroavat eri toimialoilla ja palveluissa, esimerkiksi sosiaalihuollossa ja terveydenhuollossa.

Palvelutehtävittäin olevat ohjeet ovat selkeämpiä, yksityiskohtaisempia ja asiakkaalle helpommin saavutettavissa, kun tähän kokonaisuuteen liittyvät tiedot on koottu yhteen hakemuksineen ja yhteystietoineen.

Verkkosivuille tullaan vielä päivittämään kesäkuun 2026 loppuun mennessä olemassa olevat hakemuslomakkeet sekä maksun alentamisen ja perimättä jättämisen perusteet yhtenäisen kokonaisuuden mukaisesti, kuitenkin niin, että eri palvelutehtäviin löytyy omat ohjeensa.

Toimivalta Hallintosääntö 9.2 §:n 3 kohta

Hyvinvointialuejohtajan esitys:

Aluehallitus merkitsee vastauksen tiedoksi ja lähettää sen edelleen tiedoksi aluevaltuustolle, joka toteaa asian loppuun käsitellyksi.

Päätös:

Hyväksyttiin esityksen mukaan.

Tiedoksi

Aluevaltuusto 8.6.2026
7801/00.01.02.02/2025

Asiaselostus: Aluehallitus 11.05.2026 § 95 (ks. asian aiempi käsittely).

Toimivalta Hallintosääntö 126.3 §

Aluehallituksen esitys:

Aluevaltuusto merkitsee vastauksen aloitteeseen tiedoksi ja toteaa asian loppuun käsitellyksi.

Päätös:

Tiedoksi